

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **V. T. P.**
státní příslušností Vietnamská socialistická republika
bytem v ČR: P.
zastoupený Mgr. Lucií Červenkovou, advokátkou
sídlem Výhledová 548, 152 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2018 č. j. OAM-943/ZA-ZA11-HA12-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce ve své žalobě namítal, že jeho výslech byl veden tendenčně, bez přítomnosti právního zástupce, s cílem mezinárodní ochranu neudělit. Podle něj žalovaný úmyslně pokládal a akcentoval otázky, které vyžadovaly odpovědi svědčící v jeho neprospěch, šlo o dotazy až návodné, nepřípustné. Měl za to, že řízení nebylo vedeno tak, aby byly objasněny

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

všechny skutečnosti potřebné k posouzení žádosti. Poukázal na to, že jakákoli jeho odpověď na dotaz na vazby v domovské zemi by žalovaným byla posouzena k jeho tíži. Podotkl, že se nepřímo svou vinou dostal do situace, kdy nedoložil všechny podklady k prodloužení pobytu. Byl toho názoru, že při posuzování, zda udělit nějaký typ mezinárodní ochrany, zejména humanitární azyl, měl žalovaný zvážit rodinné vazby žalobce na území České republiky a skutečnost, že zde žil dlouhou dobu oprávněně a legálně zde pobývá i jeho manželka a nezletilé dítě. Pro něj jde nepochybně o důvod hodný zvláštního zřetele, žalovaný však tento důvod neuznal, ačkoli tím dle žalobce došlo k porušení mezinárodních závazků České republiky z oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život. S touto otázkou se podle něj žalovaný vypořádal nedostatečně. Navrhl, aby byla jeho manželka a nezletilé dítě přibrány jako vedlejší účastníci řízení. Žalovanému vytýkal, že jeho manželka nebyla dosud vůbec vyslechnuta, ani přibrána jako účastník řízení, přestože její práva jsou napadeným rozhodnutím dotčena. Zmínil též hrozbu, že v případě návratu do Vietnamu by mohl být nespravedlivě postižen za již vykonaný trest, neboť podle vietnamského trestního zákoníku existuje možnost dvojího trestání, k čemuž odkázal na str. 8 napadeného rozhodnutí. Poznamenal, že žalovaný nemá možnost tzv. absolutní volné úvahy, avšak musí při posuzování každého případu individuálně zkoumat, zda žadatelův případ je případem hodným zvláštního zřetele, musí rozhodnout nejvhodnějším způsobem, zachovat objektivitu a nestrannost a dbát na vyváženost mezi účelem rozhodnutí a nepříznivostí zásahu do práv, svobod a zájmů dotčených osob. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřoval v postupu při jeho tvorbě, podle jeho názoru došlo k překročení mezí nebo zneužití správního uvážení. Dodal, že mělo být posuzováno, zda existují důvody pro udělení jakékoli z forem mezinárodní ochrany, tedy azylu za účelem sloučení rodiny, humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany.

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel její oprávněnost, odkázal na obsah správního spisu. Měl za to, že řádně zjistil skutkový stav věci, shromáždil dostatek podkladů, dbal na to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu. Poukázal na to, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až ve chvíli, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území České republiky, hlavním důvodem tak byla snaha o legalizaci pobytu, přičemž zmínil okolnosti, za kterých žalobce pozbyl oprávnění k pobytu na území České republiky. Uvedl, že se v napadeném rozhodnutí věnoval možnému opětovnému výkonu trestu v zemi původu, který již žalobce vykonal v České republice. Pokud jde o jeho rodinné vazby na území České republiky, byl i nadále toho názoru, že existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Poznamenal, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou. Trval na tom, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné posoudit jako důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Dle něj žalobce nesplňoval podmínky pro přiznání azylu za účelem sloučení rodiny podle ust. § 13 zákona o azylu ani pro přiznání humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. Měl za to, že se řádně vypořádal i s tím, zda byly naplněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b zákona o azylu, shledal, že dány nebyly. Zdůraznil, že legalizaci pobytu nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Byl přesvědčen o tom, že se nedopustil žádné nezákonnosti, postupoval v souladu se zákonem o azylu a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (ust.

§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.

5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v zákonem stanovené dvoutýdenní lhůtě k výzvě soudu nevyjádřil nesouhlas s takovým postupem a žalovaný s rozhodnutím o věci samé bez jednání výslovně souhlasil.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 10. 11. 2017 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Ke své žádosti uvedl, že je národnosti Kinh, je schopen se dorozumět vietnamsky, nemá náboženské přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, nebyl nijak politicky aktivní. Je ženatý, jeho manželka je vietnamské státní příslušnosti, žije v České republice. Má tři nezletilé děti, všechny jsou vietnamské státní příslušnosti, dvě žijí ve Vietnamu a jedno v České republice. Ze své vlasti naposledy odcestoval začátkem roku 2016 letecky přes Nizozemí do České republiky. Měl povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, tehdy dostával překlenovací vízum na dva měsíce. Na území České republiky pobývá od roku 2008. Je zcela zdravý. O udělení mezinárodní ochrany požádal, neboť v České republice žije již dlouho, má zde manželku a dítě.
7. Při pohovoru dne 15. 11. 2017 dále sdělil, že do České republiky poprvé přicestoval v roce 2008, neboť se dozvěděl, že má větší šanci vydělat zde peníze. Ve Vietnamu byl od té doby dvakrát, a to v roce 2014 na tři měsíce a v roce 2016 na jeden měsíc. Navštívil tam svou rodinu, bydlel u rodičů. Žádné problémy ve své vlasti neměl, potíže neměl ani s vycestováním. Ve Vietnamu žije jeho otec, sourozenci a děti, které bydlí u jeho bratra. Je s nimi v kontaktu. K ukončení povolení k pobytu došlo v roce 2016, kdy podal žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu, se kterou mu pomáhal kamarád. Měl doložit potvrzení o bezdlužnosti, ale kamarád ho nedoložil. Z tohoto důvodu mu pobyt nebyl prodloužen, dozvěděl se o tom, až když mu zhruba před třemi měsíci přišlo rozhodnutí o neprodloužení pobytu. Kamarád dostal dopis, že se může odvolat, ale předal mu ho až po uplynutí lhůty pro podání odvolání. Neměl žádnou možnost, jak řešit svůj pobyt, kvůli kamarádovi přišel o pobyt. Když dostal rozhodnutí o ukončení pobytu, bylo mu vydáno výjezdní vízum, po skončení jeho platnosti požádal o mezinárodní ochranu. Potvrdil, že důvodem podání žádosti je legalizace pobytu v České republice. Manželce s vyřízením prodloužení dlouhodobého pobytu pomáhal ten stejný kamarád, ona se ale stihla odvolat, výsledek zatím nemá. Jeho dítě má v České republice povolen dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny. Manželství trvá od roku 2003, žijí spolu v pronajatém bytě, manželka je s dítětem doma, on chodí do práce, z jeho výdělků žijí. S manželkou a dítětem je tedy večer, chodí společně na procházky a nakupovat. Manželka a dítě jsou zdravé. Jednou byl trestně stíhán, v roce 2010 cestoval spolu s kamarády, na autobusovém nádraží mu řekli, ať počká v autě. Kamarádi i on byli zatčeni, v domě údajně pěstovali marihuanu. Byl odsouzen jako spolupachatel za pěstování marihuany, dostal trest odnětí svobody na jeden rok. Nevěděl, zda by byla manželka ochotná se s ním vrátit do Vietnamu, ale než odjeli, prodali veškerý majetek, nic tam nemají, neměli by tam kde bydlet. Příbuzní by jim nemohli pomoci, jsou moc chudí, nemají skoro nic ani pro sebe. Žalobce každý měsíc posílá svým dětem do Vietnamu peníze. Žádné problémy ve vlasti žalobce neměl a nemá. Ve vlasti nebyl a není trestně stíhán. Po návratu do Vietnamu by si nemohl vyřídit povolení k pobytu v České republice a vrátit se zpět, nemá na to peníze.
8. Žalovaný shromáždil informace týkající se situace ve Vietnamu, např. informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 10. 11. 2017 „Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi“, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

6. 2016 č. j. 103700/2016/LPTP „Možnost dvojího trestního stíhání/odsouzení (ve Vietnamu a v ČR), právní zásada „ne bis in idem“, tresty za výrobu a distribuci drog“, zprávu Mezinárodní organizace pro migraci z května 2016 o Vietnamu, výroční zprávu Human Rights watch ze dne 12. 1. 2017. Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 3. 2018 č. j. OAM-943/ZA-ZA11-HA12-2017 nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ust. §§ 12-14b zákona o azylu.

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

10. K námitkám žalobce vztahujícím se k jeho pohovoru Městský soud v Praze uvádí, že má za to, že žalobci bylo řádně umožněno uvést všechny důvody, které ho vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soud neshledal, že by otázky žalovaného byly návodné či jinak nepřípustné, ani že by pohovor byl veden tendenčně. Žalovaný pokládal žalobci dotazy za účelem zjištění skutečného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zjišťoval jak skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, tak v jeho neprospěch. Shromáždil také dostatek informací o Vietnamu, včetně údajů vztahujících se k možnosti dvojího trestání ve Vietnamu, které byly opatřeny v návaznosti na zjištění, že žalobce byl v roce 2010 odsouzen za účast na trestném činu podle ust. § 283 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy). Dle názoru soudu postupoval žalovaný v souladu s právními předpisy, zejména s ust. § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Pokud jde o nepřítomnost právního zástupce při pohovoru, zdejší soud poukazuje na to, že žádný právní předpis nestanovuje povinné zastoupení žadatele v řízení ve věcech mezinárodní ochrany. Bylo na uvážení žalobce, zda bude ve správním řízení zastoupen, ze správního spisu přitom nevyplývá, že by žalobce předložil plnou moc udělenou právnímu zástupci či že by se domáhal přítomnosti zástupce při pohovoru a při dalších úkonech ve správním řízení. Za této situace tak nelze konstatovat, že by žalovaný jakkoli pochybil. Námitky žalobce vztahující se k provádění pohovoru tak soud považuje za nedůvodné.
11. Žalobce ve své žalobě dále poukázal na to, že tendenčnost vedení pohovoru plyne z hodnocení odpovědi na otázku k jeho vazbám ve vlasti. Soud podotýká, že žalobce při svém pohovoru sdělil, že ve Vietnamu žije jeho otec, sourozenci a děti, se kterými je v pravidelném kontaktu a v letech 2014 a 2016 je byl navštívit. V České republice žalobce žije se svou manželkou a jedním dítětem. Dále konstatoval, že před odjezdem do České republiky prodal svůj majetek, neměl by kam se vrátit. Příbuzní by mu nemohli pomoci, neboť sami nemají dostatek finančních prostředků. Důvodem, proč v roce 2008 opustil Vietnam, byla větší šance výdělků v České republice. Žalobce měl v minulosti v České republice povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Dotaz na vazby žalobce v jeho domovské zemi nemá zdejší soud za návodný nebo jinak nepřípustný, naopak šlo o otázku podstatnou pro posouzení žádosti žalobce. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí správně zabýval tím, za jakých okolností žalobce opustil svou vlast a tím, jaká by byla situace žalobce v případě jeho návratu do země původu (srov. str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí). Se závěry žalovaného se soud ztotožňuje.
12. Pokud jde o návrh žalobce, aby byla jeho manželka a nezletilé dítě přibrány jako vedlejší účastníci řízení, zdejší soud poukazuje na to, že ve správním soudnictví není institut vedlejšího účastnictví zakotven. Ustanovení § 34 s. ř. s. však upravuje postavení osob zúčastněných na řízení. Podle ust. § 34 odst. 1 s. ř. s. *osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

13. Otázce použití institutu osob zúčastněných na řízení v soudních řízeních ve věcech mezinárodní ochrany se v minulosti vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, např. v usnesení ze dne 15. 12. 2005 č. j. 1 Azs 155/2004-47 konstatoval: „*Usnesení, kterým soud vyslovil, že daná osoba není osobou zúčastněnou na řízení podle § 34 s. ř. s., se může dotknout toliko práv a povinností osoby, která tato práva uplatňuje a nikoliv práv a povinností účastníka. Proti tomuto usnesení mohou kasační stížností brojit toliko osoby, které se domnívají, že jim postavení osoby zúčastněné na řízení svědčí a nikoliv účastník, jehož práva a povinnosti nejsou tímto usnesením dotčena. Tomuto závěru svědčí i procesní úprava přizvání osoby zúčastněné na řízení dle § 34 odst. 2 a 4 s. ř. s. Účastník (žalobce) má vůči soudu pouze právo informační: ve svém návrhu je povinen označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení. Tím však jeho procesní práva končí. Rozhodnutí, zda je daná osoba zúčastněná na řízení vydává předseda senátu, a to buď ve formě negativní (usnesením) nebo pozitivní (přibráním dané osoby jako osoby zúčastněné na řízení pro další řízení bez vydání samostatného usnesení v tomto smyslu). Rozhodnutí však může iniciovat pouze osoba, která si postavení osoby zúčastněné na řízení nárokuje. (...) Pouze osoba tvrdící, že je osobou zúčastněnou na řízení má možnost vyvolat rozhodnutí soudu prvního stupně, pouze ta samá osoba pak může proti případnému zamítavému usnesení soudu prvního stupně podat kasační stížnost. Opačný výklad by vedl k absurdní situaci, kdy by hlavní účastník mohl kasační stížností napadat něco, na co nemá nárok před krajským soudem. (...) Nad rámec rozhodnutí Nejvyšší správní soud považuje za vhodné uvést, že i v případě, kdy by kasační stížnost podaly manželka nebo dcera stěžovatele, kasační stížnost by neměla naději na úspěch. Jak již bylo upřesněno výše, smyslem institutu osoby zúčastněné na řízení je zajistit ochranu práv osob, které nemusely být účastny správního řízení, vydané rozhodnutí (či jeho nevydání) se nicméně přímo dotýká jejich práv či povinností. Osoba zúčastněná na řízení musí splňovat jak formální, tak materiální podmínku účastenství (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2003, č. j. 5 A 31/2001–41, publikováno pod 9/2003 Sb. NSS). Formální podmínkou účastenství je oznámení zainteresované osoby, že v předmětném řízení bude práva osoby na řízení zúčastněné uplatňovat. Materiální podmínkou je skutečnost, že práva a povinnosti dané osoby jsou předmětným rozhodnutím či jeho absencí skutečně přímo dotčena. V případech týkajících se azylového řízení je však obecně obtížné materiální podmínku osoby zúčastněné na řízení identifikovat. Předmětem řízení je udělení azylu určitému stěžovateli. Vydané rozhodnutí se dotýká toliko jeho práv. Ač je možné tvrdit, že rozhodnutí o neudělení azylu se do jisté míry promítne též do situace jeho rodinných příslušníků, jedná se o dotčení nepřímé. Zákon o azylu je postaven na posuzování konkrétní situace jednotlivého žadatele – jedna osoba žádost podává, pouze o právech jedné osoby je ve správním řízení rozhodováno. Tento závěr platí i v případech udělování azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Udělení azylu jinému rodinnému příslušníkovi tak tvoří pouze skutečnost, kterou má správní úřad vzít v potaz v rámci posuzování důvodů pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Tato skutečnost však nezakládá přímé dotčení ve smyslu § 34 s. ř. s.“*
14. Zdejší soud tak shrnuje, že manželka žalobce ani jeho nezletilé dítě nemohou být napadeným rozhodnutím přímo dotčeny, z tohoto důvodu nesplňují podmínky pro to, aby mohly být prohlášeny za osoby zúčastněné na řízení. Vzhledem k uvedenému soud nepostupoval podle ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. a manželku žalobce a jeho nezletilé dítě nevyrozuměl o probíhajícím řízení a nevyzval je, aby ve stanovené lhůtě, oznámily, zda v řízení budou uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení. Soud dále konstatuje, že žalobce není osobou oprávněnou iniciovat rozhodnutí o postavení jeho manželky a dítěte

jako osob zúčastněných na řízení. Podle ust. § 34 odst. 4 s. ř. s. *soud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nesplňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.* V řešené věci se postavení osob zúčastněných na řízení nedomáhaly osoby, které by tak mohly učinit, žalobci toto právo nesvědčí. Městský soud v Praze proto o osobách zúčastněných na řízení nerozhodoval samostatným rozhodnutím (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2018 č. j. 41 Az 1/2018-29).

15. Městský soud v Praze dále nemá za to, že by žalovaný pochybil tím, že nevyslechl manželku žalobce, ani ji nepřibral jako účastníka řízení. V průběhu správního řízení žalobce nenavrhoval provedení důkazu výsledkem své manželky, ačkoli mu bylo řádně umožněno vyjádřit se k věci a navrhopat doplnění podkladů apod., jak plyne z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 5. 2. 2018. Zároveň ve správním řízení nevznikla potřeba manželku žalobce vyslechnout, informace sdělené žalobcem a údaje shromážděné žalovaným o situaci ve Vietnamu byly dostatečnými pro vydání napadeného rozhodnutí. Jak vyplývá z výše citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005 č. j. 1 Azs 155/2004-47, smyslem řízení o udělení mezinárodní ochrany je posouzení toho, zda konkrétní žadatel splňuje podmínky pro její udělení, rozhodnutí ve věci se tak týká pouze konkrétního žadatele. S ohledem na to neměl žalovaný povinnost manželku žalobce a jeho dítě považovat za účastníky řízení. Danou námitku tak soud považuje za nedůvodnou.
16. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
17. Žalovaný se na str. 3 až 6 napadeného rozhodnutí podrobně zabýval tím, zda jsou dány důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Vyjádřil se ke skutečnostem, které žalobce uvedl jako důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a uzavřel, že nebylo zjištěno, že by žalobce byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Poukázal zejména na to, že žalobce nebyl ve své vlasti politicky aktivní, neměl žádné problémy s tamními státními orgány, o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu hrozilo, že bude muset opustit území České republiky, z Vietnamu vycestoval v roce 2008 dobrovolně s cílem podnikat v České republice. Žalovaný se vyjádřil též k možným potížím žalobce po návratu do vlasti souvisejících s neexistencí azylu v zemi původu. Městský soud v Praze se s hodnocením žalovaného ztotožňuje, plně na něj odkazuje a dodává, že rodinné vazby žalobce na území České republiky nejsou důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu.
18. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
19. Žalobce ve své žalobě namítal především to, že mu měl být udělen humanitární azyl podle ust. § 14 zákona o azylu, a to s ohledem na jeho rodinné vazby na území České republiky.

20. Městský soud v Praze v první řadě poznamenává, že obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
21. Žalovaný se s tím, zda byly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu, vypořádal na str. 7 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že žalobce je dospělou, zdravou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou. Zabýval se též tím, že žalobce má na území České republiky manželku a dítě, s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 28. 4. 2011 č. j. 1 Azs 5/2011-36) uzavřel, že tuto skutečnost nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu. Toto posouzení považuje zdejší soud za dostatečné, souhlasí s ním a odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2018 č. j. 1 Azs 251/2018-30, ve kterém se uvádí: „Stěžovatel se domnívá, že mu měl být udělen humanitární azyl, neboť se jedná prakticky o jedinou možnost, jak zůstat s rodinou na území ČR. Nejvyšší správní soud ovšem k této otázce připomíná svou setrvalou judikaturu, podle níž snaha o legalizaci pobytu není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, č. 397/2004 Sb. NSS), a není ani dostatečným důvodem pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu: „Snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území České republiky (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“ (rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, či obdobně ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69).“ V daném případě tak dle Městského soudu v Praze nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Žalovaný tak nepřekročil meze správního uvážení, ani ho nezneužil.
22. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho

případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

23. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu za *vážnou újmu* se podle tohoto zákona považuje a) *uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
24. Žalovaný se na str. 8 až 11 napadeného rozhodnutí zabýval tím, zda byly v případě žalobce splněny důvody pro udělení doplňkové ochrany. Na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí se podrobně vyjádřil k tomu, zda žalobci v zemi jeho původu nehrozí skutečné nebezpečí uložení nebo vykonání trestu smrti či mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání v souvislosti s možností opětovného trestního stíhání za trestný čin, za který již byl odsouzen v České republice a který již vykonal. Za tímto účelem obstaral informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2. 6. 2016 č. j. 103700/2016/LPTP „Možnost dvojího trestního stíhání/odsouzení (ve Vietnamu a v ČR), právní zásada „ne bis in idem“, tresty za výrobu a distribuci drog“. Na základě zjištěných skutečností žalovaný uzavřel, že možnost, že by žalobce mohl být ve Vietnamu opětovně trestně stíhán, je nepravděpodobná. Poukázal k tomu též na to, že žalobce navštívil svou vlast v roce 2016, přičemž nebyl vystaven žádným potížím, které by se uvedeného týkaly. Městský soud v Praze poukazuje na to, že z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2. 6. 2016 č. j. 103700/2016/LPTP „Možnost dvojího trestního stíhání/odsouzení (ve Vietnamu a v ČR), právní zásada „ne bis in idem“, tresty za výrobu a distribuci drog“ vyplývá: „*S ohledem na nejednoznačnost této otázky v místním trestním zákoníku a chybějící judikatuře požádal ZÚ Hanoj o součinnost i ostatní ZÚ ČS EU. Podle názoru všech oslovených se nikdo v praxi nesetkal s případem, kdy by místní soudy vynesly nový rozsudek v totožném trestním případě, za který již byl pachatel odsouzen ve třetí zemi. V praxi existují samozřejmě případy, kdy odsouzený občan VN byl po svém návratu ze zahraničí odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody, ale vždy se prý jednalo o rozsudky za trestné činy, které občan VN spáchal ve VN ještě před svojí cestou do zahraničí.*“ Žalobce však ve Vietnamu nebyl trestně stíhán, trestný čin spáchal na území České republiky a v roce 2010 za něj byl v České republice odsouzen. Z již citované informace Ministerstva zahraničí také plyne, že odsouzení a výkon trestu odnětí svobody v zahraničí nikoho ve Vietnamu nezajímá. Zdejší soud tak posouzení žalovaného považuje za dostatečné a ztotožňuje se s ním. Nelze dospět k závěru, že by žalobci v souvislosti s jeho odsouzením v České republice hrozilo po návratu do Vietnamu nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 1, 2 písm. a) a b) zákona o azylu.
25. Žalovaný se zabýval i tím, zda jsou v případě žalobce důvody pro udělení doplňkové ochrany jeho rodinné vazby na území České republiky. Na str. 11 napadeného rozhodnutí uvedl, že právo žalobce na rodinný život není neudělením mezinárodní ochrany popřeno, neboť manželka žalobce a jeho dítě jsou stejně jako on občany Vietnamu, mohou tedy společně pobývat v místě, kde budou mít všichni možnost legálního pobytu. Podotkl, že sice mají na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt v České republice, to je však nezavazuje k tomu tento pobyt realizovat. Zdůraznil také, že ve Vietnamu žijí další

dvě děti žalobce. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které nejsou rodinné vazby cizince v České republice samy o sobě důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu. Městský soud v Praze považuje toto hodnocení za dostatečné a správné.

26. Zdejší soud k tomu dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008 č. j. 5 Azs 46/2008-71, ve kterém se uvádí: „Je totiž v první řadě třeba rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu se správním vyhoštěním je dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spojena vedle povinnosti vycestovat z území ČR vždy také doba, po kterou nelze cizinci vstup na toto území umožnit. Proto vedle případných důvodů znemožňujících vycestování cizince, které zakládají policii povinnost udělit cizinci vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území i přesto, že je mu uděleno správní vyhoštění (§ 179 ve spojení s § 120a a § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), je v § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců uveden speciální důvod, pro který nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vůbec vydat, a tím je právě situace, kdy by důsledkem správní vyhoštění (tedy fakticky dlouhodobého zákazu pobytu cizince na území ČR) byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince. V takovém případě je však naopak cizinec povinen z území ČR vycestovat, neboť namísto správního vyhoštění je mu vystaven výjezdní příkaz (§ 118 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), není však vyloučeno, aby následně požádal a v případě splnění zákonných podmínek také získal příslušné povolení k pobytu a mohl se tedy do ČR vrátit.“ V posuzovaném případě žalobci nebyl zakázán pobyt na území České republiky, žalobci nic nebrání požádat o některou z forem povolení k pobytu dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, následně by mohl opět realizovat svůj rodinný život na území České republiky. Nelze odhlédnout od toho, že manželka žalobce i jeho dítě jsou vietnamskými občany, ve Vietnamu by tedy po dobu nezbytnou k vyřízení povolení k pobytu na území České republiky mohly pobývat s žalobcem, nadto ve Vietnamu žijí další dvě děti žalobce. Zdejší soud je přesvědčen o tom, že důvod pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu nebyl dán.
27. Podle ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.
28. Podle ust. § 14b odst. 1 zákona o azylu rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.
29. Žalovaný se na str. 6 napadeného rozhodnutí vyjádřil též k tomu, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle ust. § 13 zákona o azylu. Na str. 11 a 12 zákona o azylu se věnoval otázce, zda jsou dány důvody pro udělení doplňkové

ochrany za účelem sloučení rodiny podle ust. § 14b zákona o azylu. Žalovaný v průběhu správního řízení nezjistil, že by v České republice byl udělen azyl či doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, z tohoto důvodu nebylo žalobci možné udělit azyl či doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. I toto posouzení žalovaného považuje Městský soud v Praze za dostatečné a souhlasí s ním.

30. Zdejší soud uzavírá, že v případě žalobce neshledal naplnění žádného z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se zabýval skutečnostmi, jež v průběhu správního řízení vyšly najevo, jakož i tvrzeními žalobce. Při posouzení všech těchto skutečností došel soud k závěru, že správní orgán nikterak nepochybil ani během provádění správního řízení, ani při vydání napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (ust. § 3 správního řádu). Žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (ust. § 68 odst. 3 správního řádu). Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu.
31. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
32. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. března 2020

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.